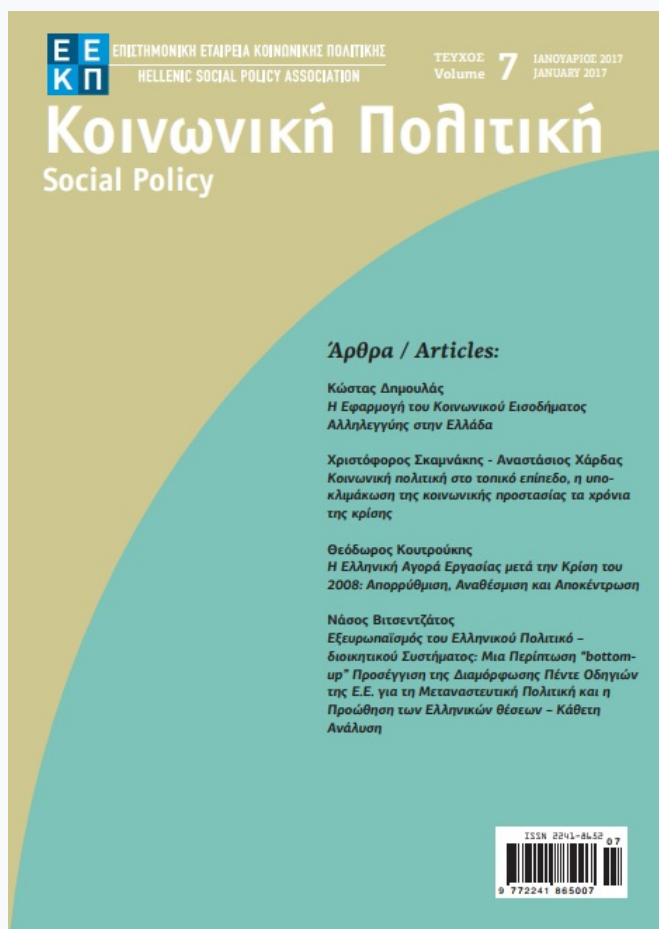

Κοινωνική Πολιτική

Τόμ. 7 (2017)

Κοινωνική Πολιτική Τεύχος 7

Healy M. (2013), *Philosophical Perspectives on Social Cohesion*, Bloomsbury Academic.

Ιάκωβος Πελεκάνος

doi: [10.12681/sp.14170](https://doi.org/10.12681/sp.14170)

Copyright © 2017, Ιάκωβος Πελεκάνος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Πελεκάνος Ι. (2017). Healy M. (2013), *Philosophical Perspectives on Social Cohesion*, Bloomsbury Academic. *Κοινωνική Πολιτική*, 7, 73–74. <https://doi.org/10.12681/sp.14170>

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Mary Healy

Philosophical Perspectives on Social Cohesion.

Φιλοσοφικές προοπτικές για την κοινωνική συνοχή.

Μετάφραση, Ιάκωβος Πελεκάνος

[1]

Η Mary Healy, είναι λέκτορας στο Πανεπιστήμιο του Roehampton της Βρετανίας και το αντικείμενό της είναι η εκπαιδευτική πολιτική. Η συγγραφή του παρόντος βιβλίου, έχει να κάνει με τις προοπτικές της κοινωνικής συνοχής που ανοίγονται στις δυτικές κοινωνίες, με φόντο τις αλλαγές που σημειώνονται τα τελευταία χρόνια σε πολλαπλά επίπεδα, καθώς και με τον σημαίνοντα ρόλο της εκπαίδευσης σε όλη αυτή τη διαδικασία.

Η πρόκληση της εθνικής και κοινωνικής πολυμορφίας, θεωρείται ότι είναι ένα από τα πιεστικότερα πολιτικά ζητήματα των δυτικών δημοκρατικών κοινωνιών. Η κοινωνική συνοχή, με πολλούς τρόπους, αποτελεί έναν καινούριο όρο που εφαρμόζεται σ' ένα παλιό πρόβλημα: την επιθυμία για μία σταθερή κοινωνία. Η πολιτική φιλοσοφία έχει εξετάσει τους παράγοντες που συγκροτούν τις κοινωνίες, τους παράγοντες που τις κρατούν ενωμένες, καθώς και τους τρόπους που ωθούν τους ανθρώπους να ζουν σε κοινότητες (Reich, 2002). Φιλόσοφοι από τον Πλάτωνα έως τον Hobbes, έχουν μελετήσει τον τρόπο που θα μπορούσε να επιτευχθεί η κοινωνική λειτουργία, καθώς επίσης και τη θεμελιακή συλλογιστική, η οποία στηρίζεται στην αποδοχή μας, για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μια τέτοια λειτουργία.

Σε μια προσπάθεια να γεφυρωθεί η εκπαιδευτική θεωρία με την πράξη, το συγκεκριμένο βιβλίο εξετάζει το τι θα μπορούσε να σημαίνει εφ' όσον προωθηθούν οι “πολιτικές σχέσεις”, σε σχέση με την εκπαιδευτική πολιτική. Το βιβλίο αυτό επίσης, προσφέρει μια φιλοσοφική συμβολή ως προς τον τρόπο που χαρακτηρίζουμε τους πολιτικοκοινωνικούς δεσμούς, οδηγώντας μας σε μία εξέταση των εκπαιδευτικών επιπτώσεων, αλλά και κατά πόσο μπορούμε να ενθαρρύνουμε και να αναπτύξουμε καλύτερα τα ήδη υπάρχοντα μοντέλα, ώστε να διερευνηθούν αυτοί οι δεσμοί.

Κομβικό και καθοριστικό σημείο στο παρόν βιβλίο είναι και η διαδικασία της δημιουργίας των αυριανών πολιτών, μέσω του

εκπαιδευτικού συστήματος. Ο ρόλος που αναλαμβάνει η εκπαίδευση προς την κατεύθυνση αυτή, είναι τεράστιος. Η συμβολή της εκπαιδευτικής πολιτικής και κατ' επέκταση του εκπαιδευτικού δεσμού, θεωρείται μείζονος σημασίας. Ελάχιστα έχουν γραφεί για την ιδιαίτερη σχέση που χρειάζεται μεταξύ πολιτών, για να υποστηριχθεί ένα δημοκρατικό πλαίσιο, όπως επίσης και για το πώς τα σχολικά συστήματα είναι σε θέση να το διατηρήσουν έτσι.

Έχοντας αυτά κατά νου, το συγκεκριμένο βιβλίο επιχειρεί να απαντήσει σε τρία θεμελιώδη ερωτήματα. Πρώτον, τι σημαίνει το να λαμβάνουμε στα σοβαρά την έννοια της κοινωνικής συνοχής; Μπορούμε να εξακριβώσουμε πώς “μοιάζει” ο δεσμός ή οι πολιτικές σχέσεις μεταξύ πολιτών, σε μία κοινωνία που θεωρείται κοινωνικά συνεκτική; Δεύτερον, τι είδους σχολικές δομές θα μπορούσαν να καλύψουν αυτό το μοντέλο; Πώς μπορούμε να οργανώσουμε την εκπαίδευση όταν στοχεύουμε να ενθαρρύνουμε και να καλλιεργήσουμε αυτές τις σχέσεις; Υπάρχουν συγκεκριμένες δομές οι οποίες αυξάνουν την κοινωνική συνοχή, ή είναι περισσότερο “φιλικές” στους παράγοντες που τις τρέφουν; Απ' την άλλη, υπάρχουν κανονισμοί ή δομές που ενδέχεται να παρακωλύσουν αυτό τον σκοπό; Τρίτον, με ποια παιδαγωγική μέθοδο μπορούμε να φτάσουμε τον στόχο της κοινωνικής συνοχής; Υπάρχουν επιπτώσεις από τον τρόπο που διδάσκουμε, αλλά και τι είναι αυτό που διδάσκουμε στα σχολεία; Πώς θα δημιουργηθεί η επόμενη γενιά των πολιτών και με τι είδους αξίες θα έχει γαλουχηθεί;

Στη συνέχεια, παρατίθενται συνοπτικά τα κεφάλαια που πλαισιώνουν το συγκεκριμένο βιβλίο, εξερευνώντας τις προοπτικές, τις αντιφάσεις αλλά και τις προκλήσεις που έχει ν' αντιμετωπίσει το εκπαιδευτικό σύστημα στις μέρες μας.

Έτσι, το πρώτο κεφάλαιο προσφέρει ένα συνεκτικό περίγραμμα του προβλήματος το οποίο αναπτύσσεται στα επόμενα κεφάλαια, ως ένας σύγχρονος προβληματισμός για την κοινωνική συνοχή, εστιάζοντας στον ρόλο που παίζει η εκπαίδευση ως προς την εδραίωση ή ακόμα και καταστροφή της πιθανότητας για μια συνεκτική κοινωνία.

Το δεύτερο κεφάλαιο, μας εισάγει στην αρχή των μεταφορικών εννοιών για την κοινωνική συνεκτικότητα, μέσω προσωπικών σχέσεων, ενώ επιπρόσθετα περιγράφει ορισμένα απαραίτητα χαρακτηριστικά του ζητήματος αυτού. Συνάμα, παρουσιάζει ένα περίγραμμα και μία αιτιολόγηση της γενικής Αριστοτελικής προσέγγισης, η οποία αποτελεί

τη βάση της βιβλιογραφίας που εξετάζει τέτοια ζητήματα, με ταυτόχρονη μελέτη των πιο πρόσφατων προκλήσεων σ' αυτό το πεδίο.

Το τρίτο κεφάλαιο προεκτείνει τα χαρακτηριστικά της φιλίας σε μια ευρύτερη πολιτική σχέση. Ξεκινώντας από τη μακρά ιστορία σύνδεσης προσωπικής και πολιτικής φιλίας (Aristotle, NE, MacIntyre, 1985, Schwarzenbach, 2009), το ζήτημα αυτό τοποθετείται στο αρχικό ιστορικό του πλαίσιο και ακολούθως διερευνάται η συνάφειά του με την σύγχρονη έννοια της δημοκρατίας.

Το τέταρτο κεφάλαιο ξεκινά από την μελέτη της αφοσίωσης, ως ένας κανονιστικός τύπος σχέσεων μεταξύ των πολιτών, ενώ το πέμπτο, μελετά την αλληγορία του οικογενειακού δεσμού, μέσω του όρου της αδελφοσύνης, καθιερώνοντας έτσι δύο διακριτές και φιλοσοφικές παραμέτρους και ενσαρκώνοντας μ' έναν ευφάνταστο τρόπο μερικές από τις πολυτιμότερες αξίες μας.

Το έκτο κεφάλαιο, αναπτύσσει τα επιχειρήματα τα οποία περιγράφουν ότι οι πολιτικές σχέσεις είναι απολύτως αλληγορικές, ενώ στο έβδομο κεφάλαιο, εξετάζονται τ' αποτελέσματα σε μια δημοκρατική κοινωνία, η οποία θέλει ένα κατάλληλο εκπαιδευτικό σύστημα με το οποίο θα γαλουχήσει τις επόμενες γενιές, με το ιδεώδες της κοινωνικής συνοχής, ενάντια στις τρέχουσες εκπαιδευτικές πολιτικές.

Τέλος, στο όγδοο κεφάλαιο συγκεντρώνονται τα διάφορα σκέλη των επιχειρημάτων και εξετάζονται οι επιπτώσεις όσων επιχειρημάτων προέβαλε το συγκεκριμένο βιβλίο. Έχοντας αναγνωρίσει την προέλευση και την κυριαρχία των μεταφορικών εννοιών, υποστηρίζεται ότι τα διλλήματα αλλά και τα ζητήματα της εκπαιδευτικής πολιτικής μπορούν να “ φωτιστούν ” με νέα γνώση, επηρεάζοντας με αυτόν τον τρόπο τους φορείς χάραξης της εκπαιδευτικής αλλά και της κοινωνικής πολιτικής εν γένει.

Ιάκωβος Πελεκάνος

[1] Το βιβλίο αναμένεται να εκδοθεί στα ελληνικά εντός του 2017, με έναν πρόλογο από την Αν. Καθηγήτρια Δέσποινα Παπαδοπούλου και σε μετάφραση από τον Ιάκωβο Πελεκάνο.